

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto..... \$6.00
Za inozemstvo celo leto..... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The Largest Slovenian Daily
in the United States.

Issued every day except Sundays
and legal Holidays.

75,000 Readers

TELEFON: 2876 CORTLANDT

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT

NO. 102. — ŠTEV. 102.

NEW YORK, FRIDAY, APRIL 30, 1920. — PETEK, 30. APRILA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

POSLANIK GEDDES ZA AMERIŠKO POMOČ

NOVI ANGLEŠKI POSLANIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH PRAVIL DA MORA AMERIKA POMAGATI EVROPI. — NJEGOVA DEŽELA JE EDINA KI ZAMORE SAMA STATI NA NOGAH. — GEDDESOVO MNENJE O RUSIJI. — TUDI V AMERIKI SO VELIKA NASPROTSTVA.

Atlantic City, 29. aprila. — Sir Auckland Geddes, novi angleški poslanik v Združenih državah, je v svojem prvem javnem nagovoru v tej deželi nudil žalostno sliko o kontinentalni Evropi ter izjavil, da so izpremembe, ki so se zavrsile tudi Angliji revolucionarne.

Tekom svojega govora je novi poslanik večkrat povedal dejstvo, da so izpremembe, ki so se zavrsile v njegovi deželi malenkostne v primeri z osimi drugimi.

— Kontinentalna Evropa je v velikih stiskah — je reklo — To so stiske, katerim se vi ne morete izogniti, kajti zasledovalo vas bo do prav semkaj ter vas vznemirjale neprestano.

Kadar čitate portalo o sporu med Anglijo in Francijo ter Francijo in Italijo, vas prosim, da ne verujete takim poročilom. Pred par tedni sem sedel v najvišjemu svetu zaveznikov tekmoči serije razprav. Jaz poznam ljudi, ki so bili tam. Poznam njih duše in razpoloženja ter njih politike in lahko rečem brez obotavljanja, da so poročila glede konference v San Remo naravnost fantastična.

Seveda je opaziti nasprotstva v mnemu glede metode, predno pa se seje sploh prav. Nihče ne moretiči, da bi ves narod misil le na eno. Če mi bi bilo dovoljeno omeniti vašo notranjo politiko, potem bi lahko reklo, da so difference tudi med vami. Ali morete vredna pa se seje sploh pričati. Nihče ne moretiči, da bi ves narod misil isto, na kakš način bi se dalo Nemčijo odvaditi vojne ter privaditi delu. To pa bo storjeno. Nemčija s celo Evropo vred se bo vrnila na delo in v življenje po večjemu ali manjšem trpljenju.

Mogoče se bodo pojavili še nadaljnji nemiri, a narodi kot taki bodo zmagali.

Veliko vprašanje, za katero se morate odločiti, je naslednje: Ali hočete biti na strani ter čekati, da se bodo evropske zadrgre lotile vasi, kar se bo gorovo zgodilo? Ali boste sli ter pomagali Evropi, da se izkopljite iz glata ter ustvari življenja vredne razmere?

Jaz ne mislim, da bi pomagali Evropi v političnem oziru, kajti vprašanje pomoči z vase strani je enostavna trgovska ponudba.

Novi angleški poslanik je poglašal več važnosti duševolovnim razmeram evropskih narodov kot pa delu rekonstrukcije, katerega se morajo vsi narodi sedaj lotiti.

Glede kontinentalne Evrope je reklo:

— Misli ljudi v Evropi so še vedno nemirne ter pričakujejo strašnega vlaharja. Možgani ljudi so še vedno izmučeni vsled petletnega razburjanja vojnega časa. Mladi ljudje v Evropi niso normalni ter bi bilo res čudno, če bi bili. Strah, sovraštvo, ljubezen, obup ter razčrana upanja, vse to so duševni pojavi, ki so nadve mogočni ter preko vsake logike.

SESTNAJSTLETNA "KRALJICA BANDITOV".

Chicago, III., 29. aprila. — Mrs. Patrina Adamo, ki je navedla kot svoje stalno Livače Columbus, O., je bila arretirana včeraj, ko je po noči vprizorila pogon na dom njenega strica ter dobila ukradlo, no blago, kojega vrednost se ceni na \$20,000.

Policija imenuje Mrs. Adamo, ki je stara šestnajst let, "kraljico tolpe banditov". Arretirani so bili še nadaljni, o katerih se tridi, da so člani te roparske in rovnjaške tolpe.

BIVŠI KRALJ LUDVIK SE JE VRNIL N BAVARSKO.

Berlin, Nemčija, 28. aprila. — Bivši kralj Ludvik se je vrnil iz Sveci v neki svoj grad na Bavarskem. V Sveci je živel izza izbruha revolucije.

POLJAKI IN BOLJEVSKI.

Varšava, Poljska, 29. aprila. — Dnevi poljski komunikej poroča o boljevski koncentraciji na različnih točkah fronte ter poroča tudi, da koncentrirajo boljevski svoje najboljše sile. Boljevski so kazali izvanredno radovednost glede tega, kaj počnejo Poljaki in pozvedovalne patrule so v zadnjem času še enkrat tako številne

kot pa so bile ponavadi. Boljevski so uporabili tudi aeroplane, da opazujejo gibanja za pojsko fronto.

General Pilsudski je obiskal severno fronto pred par dnevi in ispisal četrti. Boljevski so vpravili opazovanja, a niso metalni bombi. Pilsudski se je nato vrnil v Varšavo, kjer je ostal en dan, nakar je zopet odpotoval na fronto.

FILIPINSKI MORNARJI STRAJKAO.

Manila, Filipini, 29. aprila. — Stavka mornarjev, ki zahtevajo višje plače, je prekinila ves protest med posameznimi otoki. Počutni govor je skrbišča uravnavati spore med lastniki ladij ter posadkami s pomočjo razsodišča.

Premislite dobro, komu bo ste vročili denar za poslati v stari kraj ali pa za vožnje listke.

Sedaj živimo v času negotovosti in zlorabe, vsak skuša postat hitro bogat, ne glede na svojega bližnjega. Razni agentje in zakoti bankirji rastejo povsod, kakor gobe po dežju.

V teh časih se stavijo v denarnem prometu nepričakovane za prekar starim izkušenim in premožnim tvrdkam; kako bo pa malin neizkušenim začetnikom mogoče izpolniti svoje neutemeljene oblike, je veliko vprašanje.

Naše denarne pošiljatve se zadnji čas primeroma sedanjim razmeram v Evropi dovolj hitro in zanesljivo izplačujejo.

300 kron ... \$2.70	1,000 kron ... \$ 8.00
400 kron ... \$3.60	5,000 kron ... \$40.00
500 kron ... \$4.50	10,000 kron ... \$78.00

Označene cene so veljavne do dne, ko se nadomestijo z drugimi Denar nam poslati je najbolje po Domestic Postal Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

TVRDKA FRANK SAKSER.

Ustanovljena leta 1882.

Množica pozdravlja angleškega kralja.

ŽELEZNIŠKA STAVKA V FRANCII

Kabinet razmišlja o nevarnosti, ki preti deželi vspričo zapretene železničarske stavke.

Pariz, Francija, 29. aprila. — Povelja za splošno železničarsko stavko, izdana v torsk glasom katerih naj bi se pričela stavka v petek opoldno, so bila izdana pogojno ter bodo postala pravomočna v slučaju, da bo generalna delavska federacija v polni meri podpirala gibanje. Po vsej stavki se lahko razveljavlja potom akcije izvrševalnega odbora unije železničarskih delavcev.

Uradniki generalne delavske federacije razpravljajo sedaj o vrnjanju, če naj podpirajo štrajk železničarjev s tem, da izdajo pozicijo tudi na druge industrije in stroke.

Ekstremiti, ki so se polastili kontrole v železničarski federaciji, skušajo napraviti stavko dne 1. maja za iztocišče splošnega stavkarskega gibanja, kojega cilj je nacionalizacija vseh prometnih sredstev. Načrti za ta dan so dosedaj obsegali le demonstracijo od strani dela.

Delegati železničarjev so se posvetovali z izvrševalnim odborom generalne delavske federacije včeraj pozno v noč. Izvrševalni odbor delavske federacije bo obiskal ministrskega predsednika Milleranda še danes, in kabinetna seja je bila sklicana, da razpravlja o položaju, ki je zelo zmešan, a ne prav posebno resen.

Zidovje Pariza je polno pozivov in manifestov raznih organizacij, ki predstavljajo vse barve mnenj v vrstah delavstva. Uradniki so zanikali poročilo, da se nahaja Francisco Villa v razdalji par milij od Juarez, in da pripravlja napad na mesto. Čete posadke so bile poslane v južno smer do Villa Alumada, osemnajst milij pod mestom, da zavrnejo vsak poskus ustaših čet, da prodrejo do obmejnega mesta.

En poziv, katerega so izdala Združene unije, se zaključuje na humorističen način, čeprav se kaj takega ni nameravalo. Končni stavki se namreč glasi:

— Ne delajte dne 1. maja, da se bo lahko uporabilo prislovico: Oni, ki hoče jesti, mora producirati.

MARTHA WASHINGTON" V JUŽNO-AMERIŠKI SLUŽBI

Washington, D. C., 26. aprila. — Bivši avstrijski potniški parnik "Martha Washington", katerega je bila v začetku vojne zaplenila ameriška vlada, si je nabavila južno-ameriška družba Munson. — Parnik bo opravil službo med raznimi južno-ameriškimi mesti.

"Martha Washington" ima 5312 ton ter je dolga 480 čevljev.

RAZMERE V AVSTRIJI

300.000 ljudi v avstrijski službi. Listi zahtevajo zmanjšanje števila uradnikov.

Dunaj, Avstrija, 29. aprila. — Ena petina prebivalstva Avstrije, to je 1.200.000 ljudi, ki predstavljajo člane družin centralnih, provincej javnih in občinskih uslužencev, živi od davorplačevalec, soglasno z izjavo Ustavnega ustavnega skupščine.

Po tajnikovem mnenju bo navzočih vsega skupaj nad 5000 delegatov.

V izjavi, ki je bila odobrena pri vstanovitvi dne 26. novembra lanskoga leta, je rečeno:

— Delavska stranka je bila organizirana, da spravi skupaj v močno celoto vse možke in ženske delavce, katere so stare stranke razdelile pod vodstvom raznih sleparjev razdelile v manjšine, ki so bile brez vsake možnosti.

Program vsebuje tudi 32 temeljnih točk, ki bodo skoraj gotovo meseca junija vse sprejeti v platformo.

Glavne točke so naslednje: podprtavljenje vseh bivših industrijskih in vse neizkrabljenih zemaljev; vstanovitev delavske lige za strmolagljevanje avtokracije, militarizma in gospodarskega imperializma; preklicne štipendije postave; volilna pravica in enaka plača za možke in ženske; sodnikom se mora vzeti pravico za izdajanje ustavnih povelj; vesti se mora progresivni dohodniški davek in davek za dedičine; uvedba naravnega proračunskega sistema; odprava zveznega senata.

Schenectady, N. Y., 29. aprila. — Državna konvencija ameriške delavske stranke se bo vrnila tukaj dne 29. in 30. maja.

NARODNA KONVENCIJA DELAVSKE STRANKE

11. JULIJA SE BO ZBRALO V CHICAGO 5000 DELAVEV. — DNE 26. NOVEMBRA JE BILA STVORJENA V CHICAGU NOVA STRANKA. — STVORILO JO JE 1200 ZASTOPNIKOV FARMERJEV IN DELAVEV.

Chicago, Ill., 29. aprila. — Tajnik Frank J. Esper je danes objavil, da se bo vrnila tukaj od 11. do 13. julija narodna konvencija Narodne delavske stranke. Vsaka farmerska ali delavska organizacija, ki ima le 500 članov, lahko pošlje po enega delegata.

Po tajnikovem mnenju bo navzočih vsega skupaj nad 5000 delegatov.

V izjavi, ki je bila odobrena pri vstanovitvi dne 26. novembra lanskoga leta, je rečeno:

— Delavska stranka je bila organizirana, da spravi skupaj v močno celoto vse možke in ženske delavce, katere so stare stranke razdelile pod vodstvom raznih sleparjev razdelile v manjšine, ki so bile brez vsake možnosti.

Program vsebuje tudi 32 temeljnih točk, ki bodo skoraj gotovo meseca junija vse sprejeti v platformo.

Glavne točke so naslednje: podprtavljenje vseh bivših industrijskih in vse neizkrabljenih zemaljev; vstanovitev delavske lige za strmolagljevanje avtokracije, militarizma in gospodarskega imperializma; preklicne štipendije postave; volilna pravica in enaka plača za možke in ženske; sodnikom se mora vzeti pravico za izdajanje ustavnih povelj; vesti se mora progresivni dohodniški davek in davek za dedičine; uvedba naravnega proračunskega sistema; odprava zveznega senata.

Governor Smith proti Andersonu.

Governor države New York je odgovoril načelniku Protisalonske Lige, Andersonu.

GOVERNOR SMITH PROTI ANDERSONU.

Zastopniški premogarji, zapošleni v premogovničkih trdca prema, ki zbornujejo v New Yorku ter se pogajajo z delodajalcem, so zavrnili ponudbo petnajst odstotnega povisjanja plače ter bodo danes obvestili delodajalcem o svojem koraku.

V svojih koncesijah niso delodajalci hoteli dovoliti closed shopa ali splošnega osemurnega delavnika. Premogarji trdijo, da jim delodajalci nočejo ponuditi več kot polovico povisjanja plače, katero zahtevajo. Zahtevajo namreč isto povisanje kot so ga dobili premogarji v mehkih premogovnikih s posredovanjem predsednikov premogarskih komisij. To povisanje je znašalo 30 odstotkov za kontraktne premogarje ter en dolar na dan za dinarje.

"GLAS NARODA"

SLOVENIAN DAILY
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
Incorporation

FRANK BARBER, President

LUCIE BENEDIKT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" imajo vseh dan izvenčni redni in praznikov.

Na sedež tega vrata življa na Ameriki je za štiri meseca \$1.00 Za štiri leta \$10.00 Za New York \$10.00 Za kontinent \$10.00

Na sedišču je za štiri leta \$1.00 Za kontinent \$10.00

GLAS NARODA
(Voice of the People)
SEND MONEY DAY except Sundays and HOLIDAYS
Subscription yearly \$1.00

Advertisement on agreement

Dopriski brez pošiljanja in osebnosti ne so pritožljivi. Denar nad ne blagovani pošiljanji po
števki. Pri spremembah kraljev naravnih prodaj, da se nam tudi preprostite
blagovne naznane, da hitreje najdemo zamenjivo.

GLAS NARODA
33 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N.Y.
Telephone: Cortlandt 2-2400

Graditev jugoslovanske države.

IV.

Potem ko smo se pečali brez vsakega pridržka s težkocami, s katerimi se mora boriti mlada Jugoslavija, — je nadaljeval naš jugoslovanski strokovnjak, — kajti nekatere je pripisovati našim lastnim napakam, kajih večno pa je pripisovati vzrokom, ki so preko naše kontrole, naj povemo sedaj nekaj, kar nam je v kredit. Botiče se s strašnimi težkocami, gradeč iz razvalin, je jugoslovanski narod uspešno ustvaril državo, ki je dosti močna, da se špira od zunaj in znötak takim napadom kot jim ni bila izpostavljena nobena druga nova država. Madžari, Nemci, Bolgari in prav posebno Italijani so v družbi z domačimi izdajalcii širili propagando od enega konca do drugega, a vse zmanj.

Skoraj vsi naši socialisti so boljševiki. Na tisoče pritožb imajo predložiti, a povsod vladu red. Obstaja korupeja, — kajti vojne za ni mogoče tako hitro odpraviti, — a komaj je najti kajko drugo deželo v Evropi, v kateri bi se glasnejše in bolj odkrito dvigalo krik proti temu zloti ravno v Jugoslaviji.

Vspričo slabih železnic in še slabih cest brez motorjev in benzina, brez ladij, ki so vse služile potrebam Francije in Italije, je bila obširna dejela kljub temu zakladana z živili in zadnja dejela v Evropi, o kateri se govorji v zvezi z laktoto, je Jugoslavija. Noben tuječ ne more razumeti težkoči, s katerimi se moramo boriti, a vendar se ninenam naprej.

Mi smo narodi s tremi imeni ter tremi verači. Celo pleme ni bilo še nikdar preje združeno. Polovica plemena je bila skozi stoletja podvržena nemškemu in madžarskemu tiraunu in odkar je bila Srbija prerojena, se je druge Jugoslovane učilo sovražiti jo. Danes pa smo en narod!

Res je, da smo v novi državi razdeljeni v dva tabora, ki se ostro borita drug proti drugemu. Ta dva sovražna si tabora pa nista razdeljeni glede verskih ali narodnostnih vprašanj. V obeh je najti mešanico strank vseh treh imen in vseh treh veroizpovedanj. Davčničevi ministrstvo je imelo za svojega podpredsednika rimsko-katoliškega hrvatskega duhovnika in starega parlamentarca, M. Biankinija. Poznejše ministrstvo je imelo slovenskega katoliškega duhovnika, dr. Korošca. Prav do vojnje odločno nasprotjuje tvorita današnja hrvatska radikalna stranka ter srbska radikalna stranka del istega ministrstva pod vodstvom Protiča. Dvè nasprotui si skupini, demokratična zveza ter opozicijski blok predstavljata vse politične stranke v deželi. Ne more biti boljšega dokaza kot je ta o solidarnosti jugoslovanskega naroda.

Naši socialisti, tako zmerni kot komunisti, ne priznavajo nikaklih plemenskih razlik. Srbske, hrvatske in slovenske zadružne organizacije so se že pred več kot enim letom organizirale v skupno organizacijo.

Nobena armada ni bila še nikdar podvržena tolikim težkočam ter izpostavljena tolikom nesrečam kot srbska. Kljub temu pa može ki so se leta 1912 pridružili zastavam, še vedno potrežljivo prenašajo težkoče vojaške življenja ter bi se borili jutri, če bi videli svoje deželo v nevarnosti.

Bili so služnici unukov, rekrutov iz razreda 1919, ki so se pri-družili polkom, v katerih so njih stari ocjetje še vedno služili! Videli sem te mladenice prihajati v Belgrad v skupinah iz najbolj oddaljenih krajev njih opistošene dežele. Bili so srečni, da se jih poslje na stražo in če treba tudi na obrambo kakega še bolj oddaljenega dela združene Jugoslavije. Tekom 1919 je bil vpklican razred za razredom po vseh novih pokrajinalah, da se uči vojne poveljevanja v njih domačem jeziku ter obenem oprostite stare srbske letnike, ki so služili skozi sedem zaporednih let. Čeprav izmučeni od vojne, in čeprav naščuvani k nepokorščini od strani agitatorjev, so se z manjšimi izjemami vsi može odzvali pozivu dolžnosti.

Tekom enega leta mirovnega dela je bila Jugoslavija izpostavljena težkim preiskušnjam. Bila je prisiljena mirno gledati italijanska zasedanja svojega lastnega naroda po zasedenih ozemljih ter potrežljivo prenašati provokacije kapitana D'Annunzija. Kljub temu pa je Jugoslavija ohranila kontrolo nad samom seboj in celemu svetu je znano, da se to ni zgodilo iz strahu, temveč iz zavpanja v njeni pravah ter vere v njene zveste sinove.

Bilo pa je v zunanjosti politiki, v kateri so se Jugoslovani pokazali najbolj združeni in nepopustljivi. Tri različne vlade so bile v moči odkar je mirovna konferenca v Parizu pričela s svojim delom. Videli smo najprej koncentracijski kabinet, nato demokratično-socijalistično zvezo te končno opozicijski blok, kako je drug za drugim prevzel v roke vajeti vlade. Dočim pa je na ducate ministrov prislo in odšlo, je minister za zunanje zadeve, dr. Trumbić, vedno ostal na svojem mestu ter užival zaupanje podporo vseh ministrstev, ki so sledili drug drugemu.

To je najboljši odgovor za one, ki trdijo, da Jugoslovani niso združeni narod in da se gleda jadranskega vprašanja nagibajo Srbji na eno stran, Hrvati in Slovenci pa na drugo.

Je pa še nadaljnje pero, na katero je jugoslovanski narod upravičeno lahko ponosen. Mi vse smo bili pritožljivo prenapet, jopič, je slekel, potegnil mož, mahal z njim okoli in kričal: Jaz sem tu za starega fanta! Potrdila sta oba, da ju je ranil z nožem, nakar je bil Vokal obsojen na deset dni zapora.

Le ena pot je k rešitvi: — Prodnebitajte!

Edina ali vsa izmed maloštivalnih držav v Evropi, ki so se odzvale temu pozivu še predno je bil izdan, je bila Jugoslavija. Jugoslavija ima več kruha in živine kot je potrebuje. Njen narod je delal in njen narod je producirale. Najvišji vsegl samopomoči pa je najti v Srbiji. V jeseni leta 1918 ni bila Srbija le opuščena, temveč tudi popolnoma opuščena dežela. Manjško ji ni le kruha, — kajti sovražnik ga je odnesel s seboj, — temveč tudi ni imela se men, s katerimi bi obsegala polja. Njeni vračajoči se sinovi so šli skozi njo kot bliski, slediči zastavam do daljnih novih meja. Cvet nje-

tega prebivalstva je poginil že dolgo preje. Njene železnice so bile v razvalinah. Nikakih motornih vozov ni imela, nikakih navadnih vozov in nikakih konj, ki bi jih vlekli. Kljub temu pa je še pred koncem spomladi srbski kmet sejal ter obdelal zadostni ezmilje, da producir zadostni kruha za celo prebivalstvo za celo naslednje leto!

Kako pa se je izvršilo to čudo? Kmet je šel na stotine kilometrov daleč, preko Donave ter dospel v blaženc pokrajine Banata, kjer so mu radodarom bratje dali semen ter prodali ali posodili tolično konj in poljedelskega orodja kot so ga lahko pogrešali. Član srbskih in hrvatskih poljedelskih zadrg na Hrvaskem in v Slavoniji so tudi storili, ker je bilo v njih moči, da pomagajo nesrečnim bratom. Po vseh južnih pokrajinskih deželah je Ameriški Rdeči Križ porazdelil na stotine poljskih vozov, na tisoče komadov priprtega poljedelskega orodja in deset tisoč vrč semena. In Srbiju je bila rečena vsaj gladu! Producirala je dosti koruze za ljudi in živali. Stari dedi, ženske in otroci so opravili delo, kajti kar je še ostalo telesno sposobnih možkih, so se nahajali še vsi pod zastavami. In ko je bila žetve končana, se je na deset v deset rekrutov vriskajo v pojoč napotilo, da stopijo na mesto svojih očetov in staril očetov. V resnici je trpežno blago, iz katerega je napravljen srbski narod! —

Vredni svojih sebskih bratov pa so tudi hrvatski in slovenski kmetje. Ko je bilo vojne konec, se niso udali lenobi in postopanju. Delali so takoj v prvem letu po vojni. Proizvedli so zadostni žita, da se čuti celi narod varnem sredi sveta, ki ne ve, če bo imel kruhu v naslednjem spomladi ali sredstev, da ga kupi.

Če upoštevamo to poglavito dejstvo, moramo priti do zaključka, da ima jugoslovanski narod lepo bodočnost pred seboj. Jugoslovani se kmetje, v devetdesetih slučajih izmed sto, trenutno, započeli kmetje. Njih vladarji, kot početniki, mogoče niso v stanu vladati dobro. Inficirani so mogoče z li, katere je vojna prinesla vsem kmetu narodu. Jedro naroda, kmečko prebivalstvo, pa je zdravo, trezno, pridno ter voljno delati.

Razven teh kažnosti naroda pa je dejela, v kateri stanujejo bogata. V razmerju z vremenim obsegom vsebuje več vodne sile kot pa Esterakoli druga dežela v Evropi. Ko se jih bo spravilo v red, bodo jugoslovanski železni, bakreni, solni in premogovni rudniki proizvajali več kot pa porabujejo dežela in ko se razvilo izrabljvanje jugoslovanskega mineralnega bogastva, bo imela dejela na leto za dvesto milijonov dolajev vrednosti lesa in slavonski hrast nimra v celi Evropi tekmeča. Cela Bosna in Srbija sta posejani z gozdovi. Cele gore portalskega cementa se dvigajo ob merski obali centralne Dalmacije. Vsa ta novsna bogastva, pričeta k glavnemu produktu dežele, žitom in živino in v zvezi z močno voljo do dela, predstavljajo solidne temelje za varno in svetlo ekonomsko bodočnost nove države.

Novice iz Slovenije

Velika tihotapska družba.

V Škofji Loki so v nedeljo, 25. marca ob pol 1. zjutraj zasačili večjo tihotapsko družbo, ki je naša meravala preko Poljanski doline iztihotapiti velike količine cigaretnega tobaka. Organa centralnega verižniškega urada, policijski agent Nardin Josip in Zubin Marko sta jih zasačila in jih zaradi prepotoka po paragrafu 4, naredbe celokupne deželne vlade z dne 10. januarja 1919. Zaradi tega prestopka so bili obsojeni: Peter Škočir iz Volčeve pri Tolminu na 300 K globe ali 15 dñi zapora, Anton Bratuž iz Čepovana na 200 K ali 10 dñi, Ciril Foljšak iz Trebuščaka pri Gorici na 300 K ali 15 dñi, Franjo Blažič iz Vodrižana na 300 K ali 15 dñi, Ignacij Tilinger iz Kojskega na 300 K ali 5 dñi in Franec Peršoča iz Kojskega na 100 K ali pet dñi zapora. Tobak so jim zaplenili. Imajo izgube okoli 15,000 K. S financev imajo tudi sitnosti.

"Zadnjic ste mi brata ubili, zdaj bi pa še mene radi!"

Prav Anton Vokar, kateri je obtožen, da je v usodni noči dne 15. februarja, ko je bil med prestopom v Srednji vasi pred gostilno Bobškovo ubit njegov brat Alojz, z nožem ranil Jožeta Modica in Jakoba Remžgarja. Anton Vokal zanikava, da je z nožem ranil Remžgarja in pravi: "Nisem ga vrezal z nožem; vse to delate naši; zadnjic ste mi brata ubili, zdaj bi pa še mene radi!"

Pol. zdravnik dr Drč je mogel ugotoviti samo še smrt. Truplo posrečenke so prenesli v mrtvašnico pri Sv. Krištu. Stanovanje je hotel imeti.

Drvar France Urh je opolnosten v neki elegantnejši kavarni silno klical svojega patrona "Urha" ne boj. Komaj in's težavo ga je stražnik spravil ven. Na ulici je la ves glas vpil: "Fr mej duš! Jaz čem kvartir imeti. Ljubljani ga ne dobim, bom pa na policij!"... Moik. Stražnik ga svari. Urh razkačen: "Vi policijoti ne znate opravljati službe".... Stražnik ga zopet svari: "Boste kazneni placači, mirujte".... Urh kriča in bahaškozadirečno tonu: "Saj lahko plačam, pr mej duš! Imam denar!.... Kaj? Če n' zodost!".... kaže denarne...

Čeprav naščuvani k nepokorščini od strani agitatorjev, so se z manjšimi izjemami vsi može odzvali pozivu dolžnosti.

Tekom enega leta mirovnega dela je bila Jugoslavija izpostavljena težkim preiskušnjam. Bila je prisiljena mirno gledati italijanska zasedanja svojega lastnega naroda po zasedenih ozemljih ter potrežljivo prenašati provokacije kapitana D'Annunzija. Kljub temu pa je Jugoslavija ohranila kontrolo nad samom seboj in celemu svetu je znano, da se to ni zgodilo iz strahu, temveč iz zavpanja v njeni pravah ter vere v njene zveste sinove.

Bilo pa je v zunanjosti politiki, v kateri so se Jugoslovani pokazali najbolj združeni in nepopustljivi. Tri različne vlade so bile v moči odkar je mirovna konferenca v Parizu pričela s svojim delom. Videli smo najprej koncentracijski kabinet, nato demokratično-socijalistično zvezo te končno opozicijski blok, kako je drug za drugim prevzel v roke vajeti vlade. Dočim pa je na ducate ministrov prislo in odšlo, je minister za zunanje zadeve, dr. Trumbić, vedno ostal na svojem mestu ter užival zaupanje podporo vseh ministrstev, ki so sledili drug drugemu.

To je najboljši odgovor za one, ki trdijo, da Jugoslovani niso združeni narod in da se gleda jadranskega vprašanja nagibajo Srbji na eno stran, Hrvati in Slovenci pa na drugo.

Je pa še nadaljnje pero, na katero je jugoslovanski narod upravičeno lahko ponosen. Mi vse smo bili pritožljivo prenapet, jopič, je slekel, potegnil mož, mahal z njim okoli in kričal: Jaz sem tu za starega fanta! Potrdila sta oba, da ju je ranil z nožem, nakar je bil Vokal obsojen na deset dni zapora.

Le ena pot je k rešitvi: — Prodnebitajte!

Edina ali vsa izmed maloštivalnih držav v Evropi, ki so se odzvale temu pozivu še predno je bil izdan, je bila Jugoslavija. Jugoslavija ima več kruha in živine kot je potrebuje. Njen narod je delal in njen narod je producirale. Najvišji vsegl samopomoči pa je najti v Srbiji. V jeseni leta 1918 ni bila Srbija le opuščena, temveč tudi popolnoma opuščena dežela. Manjško ji ni le kruha, — kajti sovražnik ga je odnesel s seboj, — temveč tudi ni imela se men, s katerimi bi obsegala polja. Njeni vračajoči se sinovi so šli skozi njo kot bliski, slediči zastavam do daljnih novih meja. Cvet nje-

tega prebivalstva je poginil že dolgo preje. Njene železnice so bile v razvalinah. Nikakih motornih vozov ni imela, nikakih navadnih vozov in nikakih konj, ki bi jih vlekli. Kljub temu pa je še pred koncem spomladi srbski kmet sejal ter obdelal zadostni ezmilje, da producir zadostni kruha za celo naslednje leto!

Kako pa se je izvršilo to čudo? Kmet je šel na stotine kilometrov daleč, preko Donave ter dospel v blaženc pokrajine Banata, kjer so mu radodarom bratje dali semen ter prodali ali posodili tolično konj in poljedelskega orodja kot so ga lahko pogrešali. Član srbskih in hrvatskih poljedelskih zadrg na Hrvaskem in v Slavoniji so tudi storili, ker je bilo v njih moči, da pomagajo nesrečnim bratom. Po vseh južnih pokrajinskih deželah je Ameriški Rdeči Križ porazdelil na stotine poljskih vozov, na tisoče komadov priprtega poljedelskega orodja in deset tisoč vrč semena. In Srbiju je bila rečena vsaj gladu! Producirala je dosti koruze za ljudi in živali. Stari dedi, ženske in otroci so opravili delo, kajti kar je še ostalo telesno sposobnih možkih, so se nahajali še vsi pod zastavami. In ko je bila žetve končana, se je na deset v deset rekrutov vriskajo v pojoč napotilo, da stopijo na mesto svojih očetov in staril očetov. V resnici je trpežno blago, iz katerega je napravljen srbski narod! —

Ako pa se je izvršilo to čudo? Kmet je šel na stotine kilometrov daleč, preko Donave ter dospel v blaženc pokrajine Banata, kjer so mu radodarom bratje dali semen ter prodali ali posodili tolično konj in poljedelskega orodja kot so ga lahko pogrešali. Član srbskih in hrvatskih poljedelskih zadrg na Hrvaskem

Slovenski časnikarji pri predsedniku Masaryku.

Dr. Ivan Lah.

Praga se je pripravljala na strijelo in se je vrnil — kot predsednik dan: sedenadesetletna predsednika Masaryka je se slavila po vsej republike na svečan način. Z vse hišo so plapolale zastave, okna so bila okrašena, po vseh izložbah je stala sreda zelenja njegova slika.

Po mestu se je govorilo, da je predsednik bolan in da najbrže ne bo sprejemal slavnostnih deputacij. Priznati moram, da sem iskren želel videti. Zjutraj so nam naznani, da smo ob 12. povabljeni k njemu. Odšli smo v češki muzej, kjer nam je dr. Žibert razkazal dragocene spomine stare češke litografije in zanimive knjige iz Šafářeve kapezije; tu smo videli naprimer slovenski abecednik, tiskan v Čelovem leta 1790., dela naših Ilireev itd. Toda misel, da bomo danes na gradu pri predsedniku, je bila tako silna, da smo le mimogrede ogledali te začetke našega skupnega kulturnega dela.

Ob 11. so stali pred hotelom naši avtomobili in kmalu smo držali po slavnostno oživljenih praskih učilac proti Hradčanom.

Kraljevskem gradu je zdaj pač mnogo bolj živahno, nego je bilo prej, ko je stal tu kakor spomnike češke preteklosti. Tu so zdaj najvišji državni uradi, vojno in zunanje ministrtvo. Pred vrati je častna vojaška straža. Gremo po

stupnicah navzgor v prvo nadstropje in potem po dolgem hodniku do sprejemne sobe. V garderobi odložimo klobuke in suknje ter stopino v jasno dvorano v roko-slogu. Po stenah se vise slike habsburški cesarjev in cesarice. Iz zgodovinskih ozirov se je

netranjost gradu kolikor mogoče.

Mislim, da ni takrat nobena univerza imela profesorja, ki bi bil tako globoko posegen v življenje študentstva. Bila je sreča za slavjansko mladino, da je ohranila v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Min. Hribar nas je imel predstaviti predsedniku. Čakamo pa trenutkov, pobočnik odpre vrata pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Ravnatelj vseh sliških predmetov je dobrodošla. Danilogradsko sirotišče je zbrano v prejšnji opravi.

Črnomorske sirote pod streho

Podgorica, Črnomorska.

Jugoslovanska vlada je dovolila 100,000 dinarjev za ustavitev sirotišč Ameriškega Rdečega Kriza za osirotele črnomorske otroke.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu. Stevilke Faircloughove v spremstvu vrčecga poziva za največ opomočje so našle takoj ljudom oddiz pri jugoslovanski vladi. Razen dovoljenj demarnih sredstev je Ameriški Rdeči Križ dobil takoj na razpolago obširno zemljišče s primernimi poslopji v bližini Danilograda, v katera se prav lahko spravi pod streho 300 sirot.

Danilogradsko sirotišče bo v oskrbi ameriškega reliefsa in ne bo preskrbovalo sirot le s stanovanjem in hrano, marveč ustanoviti tudi šolo s tečaji za poljedelstvo, mizarstvo in druge obrte razen načinovih šolskih predmetov.

Veliko črnomorskih otrok je že dobilo zavetišče v ameriškem sirotišču, začasno - nastavljenem v Podgorici, in drugi so v oskrbi dobroročnih črnomorskih družin. Ravno v svrhu, da se obubožane družine resijo brezna oskrbovali nove siroti, je vlada ustanovila novo sirotišče v Danilogradu. Za

slučaj, da bi se ta ustanova izkazala nezadostno, namerava se napraviti podgoriško sirotišče za stalno in morda še spopolnit ga z drugim zavetiščem v Cetinju.

Kateri obe sirotišči bi ostali pod vodstvom osrednjega sirotišča v Danilogradu.

Zdi se mi, da se ni skoraj nič izmenil: nasneh, hoja, geste — vse mi je ostalo v živem spominu. Nekoliko bolj posvetel je. Ni čuda.

A drugače ista življenost, naravnost, neprisiljena finesa. On ne

je nosil niti fraka, niti cilindra; in vendar čutiš, da stoji pred reprezentantom države, pred mezen, ki je izvršil velika dela.

Bila je že ena popoldne, ko smo držrali po eni lepih dvinkih z gradu proti mestu.

Popoldne ob petih smo bili povabljeni na čaj pri min. dr. Benešu. Dr. Beneš je poleg Masaryku na českom zelo popularna oseba, saj je vodil republiko od njenega početka kot minister zunanjih zadev. Na prvi pogled spominja na našega dr. Žerjava. Poleg nas je bilo povabljenih še nekaj čeških gostov, naših znajencev. Pri čaju in zakuskilih so se razvile živahne debatne.

Medtemen je prišel med nas tudi predsednik Masaryk. Ostal je pol ure na našem krogu; razgovor je bil tisk vseh naših kulturnih in naravnih zavetnikov. Vzhodne Slezije k Čehoslovaški republiki".

sel v tujino. Alisa je zelo inteligenčna ženska, ki se je že prej mnogo zanimala za socialno in humanitarno delo. Tudi zdaj deluje na tem polju. V razgovoru z nami je bila vesela, živahnina in prepusta; zanimala se je za naše invalidne in naše žensko gibanje.

Bila je že ena popoldne, ko smo držrali po eni lepih dvinkih z gradu proti mestu.

Popoldne ob petih smo bili povabljeni na čaj pri min. dr. Benešu. Dr. Beneš je poleg Masaryku na českom zelo popularna oseba, saj je vodil republiko od njenega početka kot minister zunanjih zadev. Na prvi pogled spominja na našega dr. Žerjava. Poleg nas je bilo povabljenih še nekaj čeških gostov, naših znajencev. Pri čaju in zakuskilih so se razvile živahne debatne.

Medtemen je prišel med nas tudi predsednik Masaryk. Ostal je pol ure na našem krogu; razgovor je bil tisk vseh naših kulturnih in naravnih zavetnikov. Vzhodne Slezije k Čehoslovaški republiki".

"Vi", pravi med drugim, "ste bili v politiki realist, a bili ste največji idealist; vi ste učili nauk humanitetu, a priborili ste narodu načrtove." In potem je man govoril o dolžnosti mladine, o korupciji na jugu, kar smo pribakovali. Toda Masaryk je bil pravilno. Zabavljati na avstrijsko politiko je bila lahka stvar, — a ustvariti v sebi in v narodu ono moralno silo, ki bi to zlo uničila — to je bila stvar dela in vzgoje, in zato je bilo za naš važnejše to, kar smo slišali o sebi, nego to, kar bi bili lahko izvedeli o avstrijskih intrigrach na jugu.

Prezident se je vidno razveselil zahvalil. Spominjal se je, da je bil sam svoj čas žurnalista, zato pozna to delo. Kar smo dosegli, smo dosegli skupno; naša zmaga je še začetek osvobojenja, temelj svobodnega dela za bodočnost.

Nato si je dal predsednik nas vse po vrsti predstaviti: nekatere je poznal deloma iz prejšnjih let, deloma iz svojega dela med vojno za granicami; ima izborni spomini: s tem se je srečal v Petrogradu pri tej in te priliki, z drugim v Parizu, s tretjim v Ameriki. Spominjam ga na njegov delo v naših zavetnikih. Prezident se nahmne in pravilno.

"No, priznati vam moram, da sem šel takrat prav nerad tja: več je reklo pri vstopu: 'Tu je precej zakajeno.' Čutili smo takoj njegovo ost. In potem je man govoril o dolžnosti mladine, o korupciji na jugu, kar smo pribakovali. Toda Masaryk je bil pravilno. Zabavljati na avstrijsko politiko je bila lahka stvar, — a ustvariti v sebi in v narodu ono moralno silo, ki bi to zlo uničila — to je bila stvar dela in vzgoje, in zato je bilo za naš važnejše to, kar smo slišali o sebi, nego to, kar bi bili lahko izvedeli o avstrijskih intrigrach na jugu.

Zadnjih sem videl prof. Masaryka pri svojem rigorozu. Bilo mu je nekako neprisilno izprševati: nazadnje sva' se ustavila pri Tolstom in pri ruski filozofiji; pripravil se je takrat na svoje vele delo: "Rusija in Evropa". Ko je leta 1910. slavil svojo 60. letnico, smo skušali njegovi učenci podati posebno njegovo narodnostno filozofijo, ki bi bila pomagala nam najti smisel našega narodnega življenja. Toda pri nas se je zdele, da nam take modrosti ni potreba.

Nisem si mogel mislit, da bi bil Masaryk, ki je bil pred vsem nečejak in vzgojitelj, postal tudi revolucionar in vojskoved: "Rusija in Evropa".

Todose med vojno je zapustil domačno udobnost in je odšel na daljnega pot skozi svet, da je tam zorganiziral češko silo, razobil je Av-

Plebiscit na Tešinskem

Bivši diplomatski poljski zastopnik v Tešinu Zamorski objavlja v poljskih listih pismo, v katerem pojasnjuje, zakaj je odstopil. Pritožuje se proti mednarodni plebiscitni komisiji, katera baje podpira z vso silo češke težnje. Poljska vlada ne samo da ni demonstrirala proti takšnemu priznanju, ampak je odstopila.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

Statistične preiskave, uvedene po Lieutenant Colonel Henry R. Fairclough od Leland Stanford University, komisariju Ameriškega Rdečega Kriza za Črnomor, dogovale, da prihaja v Črnomor na največ sirot na svetu.

ANŽE PITOV

ALI ZAVZETJE BASTILE.

Spisal Aleksander Dumas, st.

38

(Nadaljevanje)

— A, tako, vi ste sodniški služba? — Stanislav Maillard, sodniški služba Chateleta. Poteagnil je iz svetega žepa dolg tintonik iz roga, v katerem je bilo vse, kar je bilo potrebno za pisanje.

Bil je to mož star nekako pet in štiri deset let, dolg, suh, resen, popolnoma črno oblečen, prav kot se je spodobilo njegovemu stanju.

— To je človek, ki je prokleto podoben pogrebniku, — je imel Pitov.

— Vi pravite, — je rekel sodniški služba malomarno, — da so vam ljudje, ki so prišli z Pariza, ukradli škatljico, katero vam je zaupal doktor Gilbert? To je zitočin.

— Ti ljudje so prepadali pariški policiji....

— Nesramni tatovi! — je zarenčal Maillard.

Nato pa je dal papir Pitov ter rekel:

— Tukaj mladi mož, je zahtevano obvestilo. In če bo ubit — in pri tem je pokazal na Billota — in če bo ti ubit, je upati vsaj, da ne bom ubit tudi jaz.

— In če ne boste ubiti, kaj boste storili?

— Storil bom to, kar bi moral storiti ti.

— Hvala, — je rekel Billot.

Pri tem je podal sodniškemu službi roko.

— Torej lahko rečem na vas? — je rekel Billot.

— Kot na Marata in na Gonchona.

— Dobro, — je rekel Pitov, — to je trojica kot je gotove ne bom našel v paradižu.

Nato pa se je obrnil proti Billotu ter rekel:

— Kaj ne, oče Billot, boste previdni, kaj ne?

— Pitov, — je rekel Billot z zgovornostjo, o kateri se je moral človek čuti, da jo je našel pri tem kmetu, — ne pozabi tega: najbolj pametna stvar kar jih je najti v Franciji, je pogum.

Pri tem je stopil skozi prvo vrsto straž, dočim se je obrnil Pitov zepet proti trgu.

Pri dvigalem mostu je moral zopet parlamentirati.

Billot je pokazal svojo vstopnico, dvigani most se je spustil dol in ograja se je odprla.

Za ograjo je stal governer.

Ta notranji prostor, v katerem je governer pričakoval Billota, je bilo dvorišče, ki je služilo jetnikom za izprehod. Dvorišče je stražilo osem stolpov, to je osem velikanov. Nobeno oko se ni obračalo proti dvorišču. Nikdar ni prodrl o solnce do tega mokrega, skoro matnega tlaka. Človek bi mislil da stoji na dnu globokega vodnjaka.

Ura, ki je predstavljala jetnike v verigah, je merila na tem dvorišču čas ter znamila minute z enakomernim šumom, ki je bil sličen padanju kapljice na tla.

Iz globine tega vodnjaka, kot izgubljen sredi golega zidovja, si je jetnik hitro želel vrniti se v svojo celico.

Za ograjo, ki je vodila na to čvorišče, je stal, kot že rečeno, govor.

Gospod de Launay je bil človek v starosti petinštirideset do petdeset let. Oni dan je nosil svetlo-rmenasto sukno, rdeči trak svetega Ludovika in v roki je držal palico z rapijem.

Bil je tudi človek, ta de Launay. Spomini de Lingurta so ga osvetili z žalostno slavo. Bil je skoro prav tako sovražen kot je bila ječa sama.

Rodilna de Launay je podedovala od očeta na sina tudi Bastile, kot da je rodilna dedičina.

Kakor znano, ni bil vojni minister, ki je imenoval uradnike v ječah. V Bastili se je kupovalo vse mesta, od governerja pa do zadnjega vajence v kuhinji. Govertor Bastile je bil svoj lastni gospodar, izkuhnar z epoletami, ki je dodal svojim 60.000 frankom letne piače še nadaljnih 60.000 frankov s pomočjo repa in izsiljevanja.

Konečno pa je bilo vendar treba dobiti nazaj kapital in obresti izdanega denarja.

Zadnji gospod de Launay je glede skoposti prekosil vse svoje predhodnike. Mogoče je svoje место sodoval vse brez užitnine.

Upričen je bil uvažati v Pariz so sodovina brez užitnine. To pravico je prodal nekemu gostilničarju, ki je uvažal na ta način izvrstna vina. Z desetino denarja, katerega je dobil na ta način, pa je kupil jestih, katerega je dal piti svojim jetnikom.

Ostala je le ena tolažba nesrečnemu, ki so bili zaprti v Bastili. To je bil majhen vrtec, ki je postavljen sred zidovja. Tam so hodili jetniki na izprehod in tam so našli za trenutek, zraka, solneca, evter in narave v splošnem.

Pa tudi ta vrtec je dal v najem nekemu vrinarju za sto luidorjev na leto in tako so bili jetniki oropani tudi zadnje tolažbe.

Za bogate jetnike je bilo seveda na razpolago dosti ugodnosti. Take je povedel k njih ljubicam ter si to ugodnost tudi pošteno zaračunal.

Citat je le trebe Razkrinkano Bastilo in človek se lahko prepiča o tem dejstvu in se o številnih drugih.

Poleg tega pa je bil ta človek tudi pogumen.

Iza prejšnjega due je že divjal vihar krog njega. Že izza prejšnjega due je občutil val upora, ki je vedno bolj naraščal ter butal ob vznožje njegovih zidov.

Bil je sicer videti bleš, a miren.

Za seboj je imel štiri kanone, ki so bili pripravljeni na strel. Frog seboj je imel posadko Švicarjev in invalidov, pred seboj pa le razorenega moža.

Billot je namreč dal ob svojem vstopu v Bastilo puško Pitovu, da je zavaruje.

On je pač navedel, da je onstran omrežja, katero je zagledal, otočje prej škodljivo kot pa koristno.

Z enim pogledom je Billot premotril celo okolico. Videl je mirno, skoro preteče obnašanje governerja: Švicarje, ki so stali pripravljeni; invalidi na zidovih ter mirno delavnost artilleristov, ki so pripravljali municio.

Straže so imeli puške v rokah in častniki potegnjene sablje.

Govertor je ostal nepremično in Billot je bil prisiljen iti do njega. Ogroma se je zapela za parlamentarjem naroda z zopravnim škrpanjem železa in čeprav je bil Billot pogumen, mu je lezel vendar neki neponozni strah prav v mozeg.

— Kaj hočete že od mene? — je vprašal de Launay.

— Še? — je odvilen Billot. — Meni se dozdeva, da vas vidim prekrat in da nimate vsled tega povoda biti siti moje navzočnosti.

— Rekli so mi, da prihajate iz mestne hiše.

— To je res, jaz prihajate iz tam.

— No, ravnokar sem sprejet deputacijo od tam.

— Kaj je hotelka tukaj?

— Zahtevala je od mene oblubo, da ne bom pričel s strelnjem.

— In vi ste oblubili?

— Da. Zahtevala je nadalje od mene, da dam potisniti topove nazaj.

— In vi ste jih dali potisniti nazaj. To mi je znano. Bil sem na tegu Bastile ter videc ta manever.

— In vi brez dvoma domnevate, da se pokorim pretnjam tega naroda?

— Ha, — je rekel Billot, — tako je pač izgledalo.

(Dalej pričenjajo.)

Umrl so v Ljubljani.

Ivica Šega, hči centralnega nadzornika, 13. apr. — Avgust Židar,

4 mesece. — Marija Robas, čebinskna uboga, hiralka, 75 let. — Stanislav Zupan, rejenec, 1. let. — Leopold Stržman, sin mizarskega počnoca, 7 let. — Vladimir Ježek, rejenec, 9 mesecev. — Leopold Čimžar, zasebnička, 85 let. — Karl Židar, rejenec, 17 mesecev. — Franc Kuler, čevar, 57 let. — Mihail Weiss, podkovski kovač in posestnik, 51 let.

Veliko vlotom,

med njimi tudi vlot pri tvrdki Drufovki na Balkanu so izvedli vlotmili Franc Petermelj iz Škofje Loke, Rus Jakob, Aleksij Jenko in Alojzij Špacapan, katere so aretirali detektivi kolodvorske policieske ekspositure.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblaščeni pobirati naročino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsi zastopniki izda potrdilo za sveto, katero je prejel in jih rojakom pripovedano.

Naročina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$5.00; za pol leta \$3.00; za stiri mesece \$2.00; za četr leta \$1.50.

San Francisco, Cal.:

Jacob Lovšin.

Denver, Colo.:

Louis Andolsek in Frank Škrabec.

Pueblo, Colo.:

Peter Culig, John Germ, Frank Janesh in A. Kochevar.

Salida, Colo.:

Louis Costello.

Somerset, Colo.:

Math. Kermelj.

Indianapolis, Ind.:

Alojz Rudman.

Clinton, Ind.:

Lambert Bolškar.

Chicago, Ill.:

Joseph Bostič, Joseph Blish in Joseph Bevič.

Joliet, Ill.:

Frank Bambich, Frank Laurich in John Zaletel.

Mascoutah, Ill.:

Frank Augustin.

La Salle, Ill.:

Matija Komp.

Livingston, Ill.:

Michael Cirar.

North Chicago, Ill.:

Anton Kobal in Math. Ogrin.

South Chicago, Ill.:

Frank Černe.

Springfield, Ill.:

Matija Barborič.

Waukegan, Ill.:

Frank Petkovsek.

Franklin, Kansas:

Frank Leskovc.

Frontenac, Kansas:

Role Firm.

Ring, Kansas:

Mike Pencil.

Kitzmiller, Md.:

Frank Podopivec.

Chisholm, Minn.:

Frank Govž in Jakob Petrich.

Calumet, Mich.:

M. F. Kobe in Pavel Schultz.

Aurora, Minn.:

L. Perusek.

Eveleth, Minn.:

Louis Govž.

Gilbert, Minn.:

L. Vesel.

Hibbing, Minn.:

Ivan Povše.

Virginia, Minn.:

Frank Hrovatich.

Ely, Minn.:

Frank Govž, Joseph J. Peshel in Anton Poljanec.

St. Louis, Mo.:

Mike Grabian.

Great Falls, Montana:

Math. Urih.

Klein, Montana:

Gregor Zobec.

Gowanda, N. Y.:

Karl Sternska.

Little Falls, N. Y.:

Frank Masle.

Barberton, Ohio:

Frank Poje in Alb. Poljanec.

Collinswood, Mo.: